

Protestantse
Kerk

Geloof·Hoop·Liefde

De Toekomst van de PGT (*)

Presentatie voor de AK

Werkgroep Toekomst
19 april 2016

(*) Wijken Noord en Zuid

Uit Kerk-2025

“Waar een Woord is, is een weg”

Markus 6:7-9

Toen Jezus ooit zijn leerlingen twee aan twee uitzond gaf Hij hen de opdracht geen overtollige ballast mee te nemen. Geen geld, geen twee hemden. Wel sandalen voor onderweg.

Als PKN en PGT dragen we nogal wat met ons mee, daarom:

“Terug naar de basis”

Ons toekomstbeeld

- Eén geloofsgemeenschap
- Inspirerende en gevarieerde erediensten
- Professionele ondersteuning van het jeugdwerk
- In één kerkgebouw, gerenoveerd, geschikt voor alle activiteiten, naar binnen en naar buiten
- Levensvatbaar

Hoe komen we daar?

- Bereid zijn om los te laten, allemaal
- Iedereen meenemen

Loslaten is het
moeilijkste dat er is
Maar zonder loslaten
blijf je zitten
waar je eigenlijk
niet wilt zijn

@PatrickMundus

Inhoud

1. Deze presentatie en het rapport
2. De werkgroep
3. Uitvoering van de opdracht
4. De resultaten
5. De conclusies, aanbevelingen en actiepunten
6. Voorstel voor invoering
7. De vrijwilligers
8. Een voorbeeld: taakgroepen Eredienst
9. Besluitvorming op basis van financiën

1. Deze presentatie en het rapport

Presentatie:

- De volgorde is hetzelfde als tijdens de beraadsvonden.
- Conclusies en aanbevelingen op hoofdlijnen.
- De voornaamste actiepunten.
- De invoering van de aanbevelingen aan de hand van een voorbeeld

Rapport:

- Conclusies en aanbevelingen.
- De actiepunten.
- De organisatie van de invoering van de aanbevelingen en actiepunten.

2. Werkgroep Toekomst

Menno Bult (WK zuid)

Judi van Dixhoorn (AK)

Arie Haasnoot (extern adviseur)

Peter van der Heide (WK noord)

Peter Koole (KRM's)

Johan Legters (res. Diaconie)

Willem Patberg (gemeente,
voorzitter)

Tamara Platteeuw (Gemeente)

Peter Simons (res. Noord)

Christian Sijbinga (gemeente)

Ben Tornij (Diaconie)

Cor Verlinde (Comm. Toekomst)

Jan de Vries (res. KRM's)

Dicky van der Waal van Dijk
(res. WK zuid)

3. Uitvoering van de opdracht (1/3)

Begonnen met een gespreksavond met degenen die op de enquête van de commissie Toekomst ingevuld hebben graag verder mee te willen praten over dit onderwerp.

Daarna:

Eerst de vraag aan de Protestantse gemeente te Terneuzen:

Welke geloofsgemeenschap willen we zijn en wat is daarvoor nodig?

We hebben de mening en argumenten van zoveel mogelijk leden gevraagd middels:

- 7 beraadsbijeenkomsten verdeeld over de secties gevolgd door een beraadsdag op 9 april
- per email toekomstpgt@gmail.com
- telefoon
- persoonlijke gesprekken (op verzoek)

3. Uitvoering van de opdracht. (2/3)

De enquête avond en beraadsavonden

No.	Datum en plaats en tijd	Secties	Aantal aanwezig
1	Dinsdag 8 maart OK (*)		20
3	Dinsdag 29 maart GHK	Serlippens en Othene	25
3	Donderdag 31 maart GHK	Binnenstad, Java, Noordpolder en Lievenspolder	26
4	Maandag 4 april OK 14.30 uur	Alle secties	8
5	Maandag 4 april Walk-inn OK	Jeugd	15
6	Maandag 4 april 19.30 uur OK	Katspolder en Oudelandse Hoeve	33
7	Dinsdag 5 april OK	Oude Vaart, Triniteit, Zuidpolder/Zuiderpark	29
8	Woensdag 6 april OK	Buitengebied en Zeldenrust	36
		Totaal aanwezigen excl. werkgroepleden	192

(*) Enquête avond

3. Uitvoering van de opdracht (3/3)

Samenvatting andere communicatie

Via e-mail

- Goede, betrokken vragen en opmerkingen. Meegenomen in de weergave van de opmerkingen etc. tijdens de beraadsbijeenkomsten.

Telefoon

- Idem

Persoonlijke gesprekken (op verzoek)

- Niet van toepassing

4. Resultaten beraadsavonden (1/5)

1. twee vragen:

- Wanneer beginnen met één kerkdienst?
- Met welke frequentie wisselen van kerkgebouw?

2. één vraag:

Wat is voor de PG Terneuzen nodig om als één geloofsgemeenschap levensvatbaar te blijven?

3. vier scenarios

- A. Nieuwe predikant 100%, geen jeugdwerker, geen kerkelijk werker, beide kerken open, begrotingstekort € -50.000
- B. Geen nieuwe predikant, wel jeugdwerker, wel kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten, begrotingstekort € - 36.000
- C. Nieuwe predikant 50%, wel jeugdwerker, geen kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten, begrotingstekort € - 15.500
- D. Alleen nieuwe kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten, geen begrotingstekort

4. Resultaten beraadsavonden (2/5)

Wanneer beginnen met één kerkdienst?

	a	b	c	d	e	f	g	Totaal
Sept. 2016	20	21			15	10	26	92
Jan. 2017	3	5			5		6	19
Later	2						2	4
2 kerk- diensten houden							1	1
a tm g: de 7 beraadsavonden								

4. Resultaten beraadsavonden (3/5)

Frequentie van wisselen

	a	b	c	d	e	f	g	Totaal
Per week							1	1
Per maand	20	21			10		21	72
Per kwartaal	3	3			10		6	22
Per 4 maanden (*)							4	4
Langer	2							2
Niet wisselen		2						2

a t/m g: de 7 beraadsavonden

4. Resultaten beraadsvonden (4/5)

De vraag: “Wat is voor de PG Terneuzen nodig om als één geloofsgemeenschap levensvatbaar te blijven? “

Is opgesplitst in 4 vragen waarover in groepen van 6-8 personen antwoorden zijn gegeven:

1. Wat wilt u heel graag behouden in/voor onze gemeente? (220) (*)
2. Wat hoopt u dat we in de toekomst in onze gemeente hebben dat we nu nog niet hebben? (200)
3. Wat denkt u dat we in de toekomst in onze gemeente niet meer nodig hebben wat we nu nog wel hebben? (90)
4. Andere voorstellen etc. (20) (*) aantal antwoorden (ongeveer)

4. Resultaten beraadsavonden (5/5)

Keuze uit de 4 scenario's

	a	b	c	d	e	f	g	Totaal
A	22R	16R	8R	14R	1G 18R	17R	3G 22R	4G 117R
B	10G			8G	4G	1G	7G 2R	30G 2R
C	10G	7G	5G	7G	16G	21G 2R	10G 1R	76G 3R
D	3G	17G	3G		18R	4G 4R	4G 7R	31G 29R

a t/m g: de 7 beraadsavonden

G: groen, het scenario met de hoogste voorkeur

R: rood, het scenario met de minste voorkeur

5. De conclusies, aanbevelingen en actiepunten

- A. Wanneer beginnen met één kerkdienst en met welke frequentie wisselen van kerkgebouw?
- B. Wat is voor de PG Terneuzen nodig om als één geloofsgemeenschap levensvatbaar te blijven?
- C. Welke van de 4 scenario's is het meest wenselijk cq. het meest onwenselijk?

5. A. Wanneer beginnen met één kerkdienst en met welke frequentie wisselen van kerkgebouw?

De wens van de gemeente is duidelijk, beginnen in september en maandelijks wisselen van kerkgebouw.

Aanbeveling:

Zorg ervoor dat de samenvoeging van de kerkenraden tot één kerkenraad voor de beide wijkgemeenten afgerond is als met één kerkdienst begonnen wordt (deze aanbeveling wordt verderop in meer detail besproken).

Opmerking:

De start met één kerkdienst vereist een zorgvuldige voorbereiding, met name voor wat betreft de beide taakgroepen Eredienst. Deze voorbereiding wordt verderop als voorbeeld gebruikt voor het belang van de zorgvuldige invoering van de aanbevelingen.

5.B. Wat is er voor de PG Terneuzen nodig om als één geloofsgemeenschap levensvatbaar te blijven?

Van ruim 500 antwoorden naar prioriteiten en actiepunten:

Als voorbereiding op de beraadslag zijn de per vraag gegeven antwoorden gegroepeerd in een aantal thema's.

Op de beraadslag heeft de werkgroep samen met een aantal leden van de gemeente de volgende methodiek gebruikt om tot de aanbevelingen en actiepunten te komen:

- Per vraag 4 thema's selecteren die het meest aanspreken, zeker aandacht verdienen etc. (ieder voor zich)
- Per vraag de 4 thema's selecteren die de hoogste scores hebben gekregen.
- Per vraag is daarna voor ieder van 4 meest genoemde thema's een stelling geformuleerd.

5. De meest genoemde thema's per vraag

1. Wat moeten we behouden?

- Saamhorigheid, vormen van ontmoeting
- Jeugd
- Pastorale zorg
- Eredienst

2. Wat moet er bij?

- Saamhorigheid
- Organisatie
- Kerk in de samenleving
- Inspirerende kerkgemeenschap

3. Wat kan er af?

- Gescheiden kerken
- Organisatie
- Gebouwen
- Personele zaken

4. Andere voorstellen etc.

- Vernieuwing/verandering
- Eredienst
- Communicatie
- Kerk in de samenleving

5.1. Wat moeten we behouden? (1/2)

Eredienst:

Behouden van de eredienst voor ontmoeting met God en elkaar, centrale functie binnen de kerkgemeenschap en moeten mede dienen tot verdieping van het geloof en tot inspiratie.

Saamhorigheid, vormen van ontmoeting:

Vasthouden aan de mogelijkheid om zeer veel diverse activiteiten te kunnen organiseren om elkaar te ontmoeten. Dit vereist passende ruimte en beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers.

Jeugd:

Er moeten voldoende activiteiten en inspirerende diensten georganiseerd worden om de jeugd en hun ouders voor de kerk te behouden. Dit vereist passende, professionele ondersteuning.

5.1. Wat moeten we behouden? (2/2)

Pastorale zorg:

Omzien naar elkaar is een taak van ieder gemeentelid. Vasthouden aan het pastorale netwerk en dit onderhouden. Richten op het huisbezoek aan ouderen en in gevallen van lief en leed. Dit vereist een opmerkzame gemeente en professionele ondersteuning in bijzondere gevallen en bij geloofsvragen.

Gezien de afname van de beschikbaarheid van professionele ondersteuning is hier extra aandacht voor nodig.

De vele vrijwilligers zijn belangrijk voor het behouden van voldoende zorg.

5. 2. Wat moet er bij? (1/4)

Saamhorigheid:

Versterken van de saamhorigheid door mensen samen te brengen die elkaar weinig/niet ontmoeten. Aandacht voor nieuwe leden en gasten. Hier moeten nieuwe vormen voor gezocht worden.

Actiepunt: Ontwikkel beleid op dit gebied. Zoek actief naar vrijwilligers en maak met hen een plan en een organisatie.

Inspirerende kerkgemeenschap:

Eén gemeenschap te zijn vanuit het geloof in God en van hieruit een open houding naar buiten te hebben, waardoor mensen nieuwsgierig worden.

5. 2. Wat moet er bij? (2/4)

Organisatie:

Een transparante organisatiestructuur waarbij duidelijk is op welke plek de beslissing genomen wordt. Heldere aanspreekpunten en verantwoordelijkheden. Beslissing op één plek nemen.

Actiepunt: Zet op korte termijn het proces tot samenvoeging van de wijkkerkenraden () in gang. Begin zo spoedig mogelijk met gezamenlijk vergaderen onder voorzitterschap van één of twee gemeenteleden.*

Als de kerkenraden zelf het goede voorbeeld geven zal dat de acceptatie voor de veranderingen bij de gemeente helpen. In de diverse plaatselijke regelingen komt samenvoeging niet voor. Mocht het nodig zijn deze aan te passen, laat dit dan de samenvoeging niet vertragen.

(*) Ordinantie 2, artikel 16, lid 7, van de Kerkorde

5. 2. Wat moet er bij? (3/4)

Kerk in de samenleving:

Open kerk zijn (letterlijk en figuurlijk) in de stad, naar de medemens in nood, samenwerken met andere organisaties en met andere geloofsgemeenschappen. We zijn niet alleen een pastorale maar ook een diaconale gemeente.

Actiepunt: Zorg voor een nauwer organisatorisch verband tussen Diaconie, Pastoraat, ZWO en de ander diaconale activiteiten.

Er vinden activiteiten plaats waar zowel de Diaconie als het Pastoraat bij betrokken zijn maar er is geen structureel overleg. Kerk en Keuken en de ZWO zijn voorbeelden van activiteiten die daarbij betrokken zouden moeten zijn. Maak de prioriteiten van de Diaconie transparant en zorg voor inhoudelijke afstemming met de andere taakgroepen en initiatieven en voor communicatie naar de gemeente.

5. 2. Wat moet er bij? (4/4)

Kerk in de samenleving, vervolg:

Bij de begrippen “kerk in de samenleving” en een “open functioneel gebouw” zijn veel activiteiten te bedenken zoals dagelijkse inloop, dagelijkse koffietijden, mogelijkheid, opnemen van de evangelische boekhandel etc.

Bij dergelijke initiatieven zijn er een aantal voorwaarden:

- De beschikbaarheid van het vereiste aantal vrijwilligers moet van tevoren vaststaan voor elke activiteit.
- Het kerkgebouw moet geschikt zijn voor de activiteiten waartoe besloten wordt. Voor de renovatie en aanpassingen van het gebouw voor elke activiteit moet voldoende kapitaal beschikbaar zijn voordat het andere gebouw afgestoten wordt.

5. 3. Wat kan er af? (1/2)

Gescheiden kerken:

Stoppen met “mijn kerk – jouw kerk”, noord-zuid, Hervormd-Gereformeerd, “gesloten” groepjes etc. Kortom, met alles wat de groei naar één gemeenschap belemmert.

Hier ligt een taak voor:

- de predikanten: benadruk dit tijdens de diensten en daarbuiten
- de ambtdragers: signaleer en handel direct waar problemen ontstaan
- de gemeente: spreek met degene die wel naar het ene gebouw gaan maar niet naar het andere. Zeker ook als je de mensen niet kent.
- niemand achterlaten

Eén van de 2 gebouwen:

Besluitvorming later. Aan de voorbereiding hiervan wordt gewerkt.

Aanbeveling: Maak een taak omschrijving voor de werkgroep “Gebouwen” en publiceer de namen van de leden.

5. 3. Wat kan er af? (2/2)

Personele zaken:

- Het verminderen van het aantal – c.q. de uren van de beroepskrachten is helaas onvermijdelijk.
- Dit vraagt een herziening van de prioriteiten door intensief overleg tussen de betrokken leden van het werkteam en de AK.
- De kerntaken moeten worden vastgesteld, deze hebben prioriteit boven de andere taken.
- De andere huidige taken worden overgenomen door vrijwilligers danwel losgelaten.
- Bestuurlijke taken verminderen door de vereenvoudiging van de organisatie. Deze worden niet meer door de leden van het werkteam uitgevoerd.
- De AK stelt voor - en met elk van de betrokken leden van het werkteam een nieuw werkplan samen.

5. 4. Andere voorstellen (1/2)

Vernieuwing/verandering:

Blijf benadrukken dat, bij continue veranderende omstandigheden, we met elkaar moeten blijven werken aan een levensvatbare geloofsgemeenschap.

Actiepunt: Overweeg om dit in de missie op te nemen.

Eredienst:

Interactief, eigentijds, minder strakke liturgie, meer variatie in liturgie en voorgangers, gericht op alle leeftijdsgroepen (aansluiting bij hun leefwereld) op een aansprekende en inspirerende wijze. Gebruikmakend van alle huidige communicatiemiddelen. In samenspraak met gemeenteleden.

Actiepunt: De vernieuwing van de Eredienst uitwerken door de taakgroepen Eredienst in samenwerking met het werkteam.

5. 4. Andere voorstellen (2/2)

Kerk in samenleving:

Zie bij 5.2. hierboven.

Vernieuwing/verandering:

- Moderne communicatiemiddelen zoveel mogelijk inzetten zonder daarbij
- De traditionele manieren te vergeten. Snel delen van informatie waar nodig
- Streef naar één gezamenlijk kerkblad.
- Maak gebruik van externe expertise om de website optimaal te kunnen inzetten
- Waar kunnen we facebook/twitter/instagram gebruiken (jeugd!)

Toegankelijkheid van informatie en de naslagmogelijkheid zijn van belang.

5. C. De 4 scenario's (*) (1/3).

- A. Nieuwe predikant 100%, geen jeugdwerker, geen kerkelijk werker, beide kerken open.
- B. Geen nieuwe predikant, wel jeugdwerker, wel kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten.
- C. Nieuwe predikant 50%, wel jeugdwerker, geen kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten.
- D. Alleen nieuwe kerkelijk werker, in 2019 één kerk sluiten.

(*) richting gevend, niet ter vergelijking

5. C. De 4 scenario's (*) (2/3).

Gemaakt om de gemeente om voor 4 verschillende richtingen hun hoogste dan wel laagste voorkeur aan te geven.

Ieder een groene (hoogste voorkeur) en een rode (laagste voorkeur) sticker. Resultaat:

scenario	rood	groen
A	117	4
B	2	30
C	3	76
D	29	3

De eerste voorkeur van de gemeente gaat uit naar scenario C en tweede naar scenario B.

Dezelfde voorkeur blijkt uit de antwoorden op de eerder gestelde vragen op de beraadsvondten .

Deze invulling laat een financiële ontwikkeling zien waarbij er ruimte is voor grondige renovatie van een kerkgebouw.

5. C. De 4 scenario's (3/3).

Aanbeveling:

Ga uit van scenario C, de enige met een predikant in deeltijd. Betrek daarbij ook alternatieven voor invulling van het jeugdwerk. Zoals jeugdwerk door de predikant en benoeming van een kerkelijk werker in deeltijd.

(In de bijlage staat een voorstel voor besluitvorming op basis van de financiën met scenario C.)

6. Voorstel voor invoering

De tocht door de woestijn.

Een lange, zware en ruwe (dwars door de Rode Zee!) tocht waarbij de mensen onderweg ook nog eens moesten leren om samen een nieuwe gemeenschap te vormen. Niemand mocht achterblijven. Een intensief veranderingsproces met een sterke leider.

Daarna, na het bereiken van het beloofde land, volgt een stabiele situatie met een andere leider.

Aanbevelingen:

1. Benoem een invoeringscommissie voor de aanbevelingen en actieplannen. Zoek vrijwilligers die ervaring hebben met het doorvoeren cq. begeleiden van veranderingsprocessen. Maak, indien nodig, de voorzitter lid van de AK.
2. Maak gebruik van externe kennis en ervaring op gebied van kerkelijke organisaties.

7. De vrijwilligers

Onze gemeente heeft gelukkig een groot aantal vrijwilligers die, voor achter de schermen, zeer nuttig werk doen. Het is onmisbaar en essentieel dat zij allen tijdens en na de grote veranderingen in de komende jaren hun werk blijven doen in al dan niet gewijzigde vorm.

Dit moet één van de uitgangspunten zijn voor elk van de in te voeren aanbevelingen en actiepunten.

8. Een voorbeeld: van 2 kerkdiensten naar 1 en de taakgroepen eredienst

Huidige situatie:

In juli en augustus is elk van de 2 taakgroepen één maand actief en de andere maand niet.

Gewenste nieuwe situatie:

Er is één taakgroep eredienst met een groter en gevarieerder takenpakket. Immers, de gewenste eredienst “nieuwe stijl”:

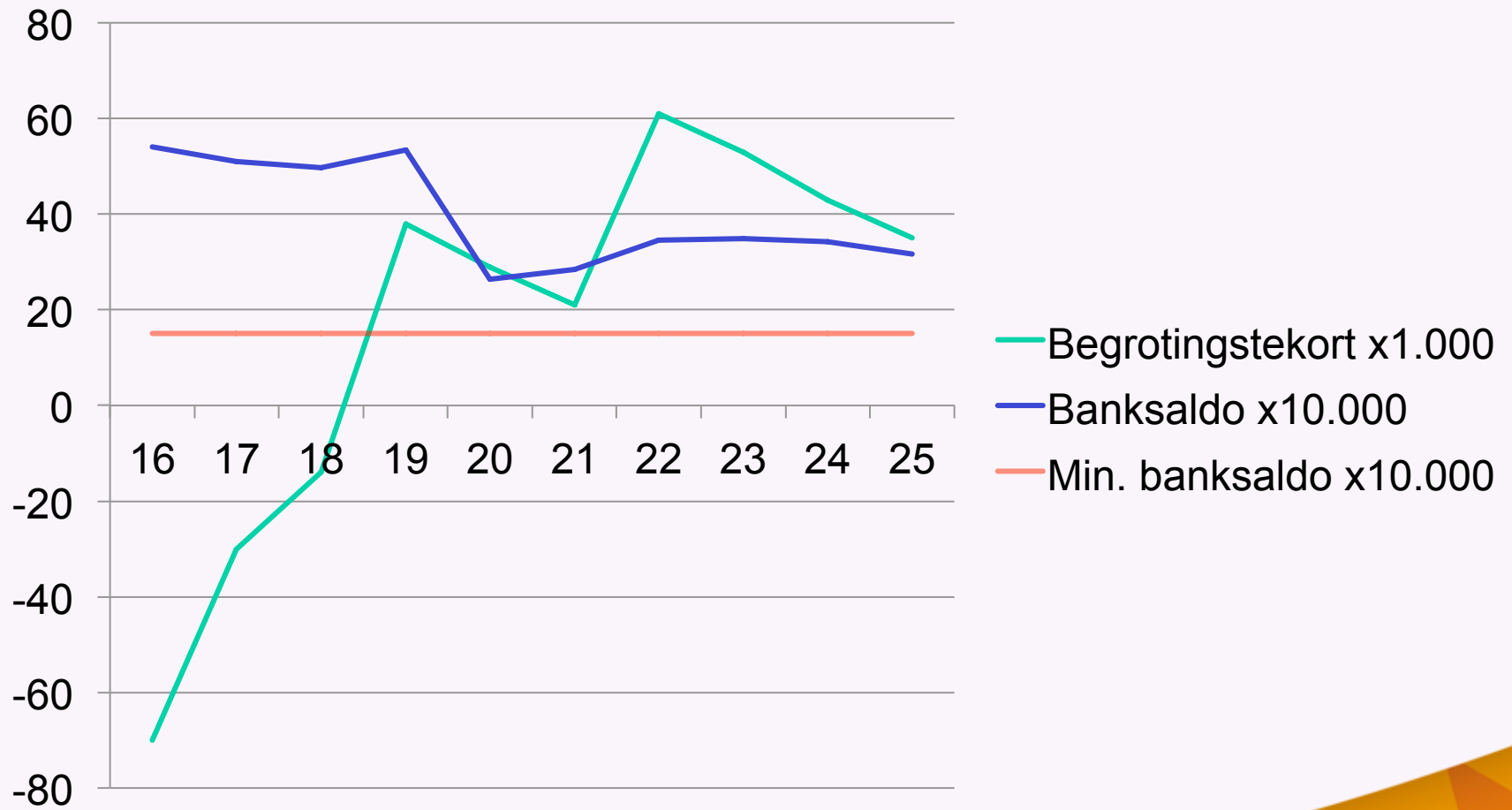
“Interactief, eigentijds, minder strakke liturgie, meer variatie in liturgie en voorgangers, gericht op alle leeftijdsgroepen (aansluiting bij hun leefwereld) op een aansprekende en inspirerende wijze. Gebruikmakend van alle huidige communicatiemiddelen. In samenspraak met gemeenteleden”.

vereist een grotere taakgroep. Invoering gebeurt in nauw overleg met een lid van de invoeringscommissie.

Elke taakgroep etc. heeft een contactpersoon in de Algemene Kerkenraadraad.

9. Besluitvorming op basis van de financiën

Scenario C

Matteüs 6:33:

‘Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.’